

Tragédia, a tizenhatodik

Az Úr hangja személyesen is megjelent Az ember tragédiája szombati

szabadtéri bemutatójának tapsrendjében: Gregor József kapott egy csokor virágot, mert 60 éves. És ő kapta a legnagyobb tapsot.

Pedig az előadást egyértelműen Szalma Tamás viszi. Már csak a pusztá fizikumát, az alkatát tekintve is izgalmas asszociációkra csábító ez a Lucifer. Magas, vékony, kopasz. Olyan, mint egy csodálatos Mandarin – egyensúlyozóművész, élet és halál mezsgyéjén. Vagy mint egy biztonsági őr, a kimunkáltabb testűek és filozófus hajlamúak közül – bízom benne, hogy vannak ilyenek –, aki le nem veszi a szemét maga választotta őrizetjéről, kicsit lenéz rá, nemcsak mert az alacsonyabb, hanem mert hebreus, infantilis, lobbanékony és hamarogó, de azért szereti is, valami megmagyarázhatatlan vonalozással viseltetik iránta, de hogy van ehhez a vonalozomhoz köze a neműnek, különben is tudni biztosat arról, miféle ivarú az őr... Vagy olyan is lehet, mint egy megkészt hippí, aki bölcsességét az előző életében szerezte... Vagy egy tibeti szerzetes, akinek azt hozta a sors, hogy európaiak között bolyong és feszt csodálkozik...

De leginkább olyan, mint egy teljesen normális mai fickó, aki valahogy elvetődik egy színésztruppba: a trupp éppen egy 19. századi magyar író, bizonyos Madách Imre romantikus drámáját, Az ember tragédiáját próbálja... Az őrge kap egy köpenyest rászabott fekete köpenyt, ami derék fölött elvágott szabású, ezzel még megnyújtja amúgy is nyúlt testét, olyan lesz benne a pasi, mint egy felkialtójel. Oda kell rá figyelni. És tényleg, érdemes is, mert amellett, hogy érthetően, jó hangszílyokkal beszél, értelmeseket is mond, a reakciói racionáli-

Oberfrank Pál (Ádám), Szabó Gabi (Éva) és Szalma Tamás (Lucifer) Az ember tragédiájában. (Fotó: Nagy László)

sak, amellet valahogyan természetesekek, magától értetődökek, nem játssza az agyát, mondhatnánk, megmarad két lábbal a földön jár, ám a játékos élvezettel végigjátssza „jó fejnek”, kissé kivülállóknak – a csepűragók lüktött csapatában. Száz szóznak is egy a vége: azt nem lehet mondani, hogy ez az előadás egy kész, kiérlelt, pontos, slágfertig dolog lenne. Szalma Tamás Luciferje – az. Így aztán mégis „lemege” valahogyan az ünnepeken (a szabadtéri most tizenhatodszor, ezúttal a millenniumra) kötelezőnek tudott örök darab.

Az örök vitatémái között szokott volt szerepelni, hogy puritán legyen vagy látványos tablókban bő a színpadi világa. Ettől most megkímélhetjük magunkat, mert puritánnak nem merném nevezni azt az ordító szegénységet, amit a dómshíradó ezúttal a maga meztelen drasztikumában megmutat. Igazságtalan vagyok? Igazságtalan vagyok, mert Szlavik István a forgószínpad közepére mégis olyas állványzatot gondolt ki, ami mindenre jó, értsd:

minden színben funkcionál, ráadásul, mivel állandó, lehetővé teszi a viszonylag gyors szín-váltásokat és a drámai folyamatosságot. Köréje, a teljes színpad körvonalait követve kivágott sutyó fákat helyeztek el (oh, természetvédelem!) – és passz. Úgyhogy az egyiptomi fáraó rabszolgávéván épülő különös sírhelye körül is virítanak a zöldek, mindössze annyi ott a sivatagi homok, amennyit Lucifer a ő realitásérzékelével mégis be-csempész: tenyérnyi. De mondjuk, hogy oázis! És különben is, idézzük eszünkbe, hogy a színpadi varázslat akár légiures térben is létrejöhét, ha tud. Bár itt az Úr színpadon is inkább mosolyogtatók, mint lélegzetelállítóan elkápráztatók a templomtorony magasában megvilágított alakok, de hagyjuk el a témát. Lényeg, hogy a szegény (puritán) színpadnak akkor van létjoga, ha dramaturgiai funkciót tölt be, ha a darab kiemelt, kiválasztott, hangsúlyos, aláhúzott, vételezést kényszerít erre ki-vánja. Ha – mint minden más, gondosan kimódolt

színházi közvetítő eszköz – ilyen színpadi látvány (talanság) szolgálja a közlést legjobban. Csak hogy itt nehéz fölfedezni ilyenfajta színházi következetességet. Bevallom töredelmesen, nekem egyáltalán nem is sikerült, de megengedem, a hiba az én készülékemben van. Mindössze annyit sikerült apperceptálni központi rendezői törekvéséket, hogy az erőteljesen meghúzott szövegű madáchi színek lehetőleg minél gyorsabban leperegjenek. Feltehetően a szövegghúzás is, a rendezés biztosan Korognai Károly munkája. A kamarajelenetek felszínesen elnagyoltak, tömegjelenetek (történelmi tablók, szokások mondani) meg nincsenek, mert nem elég nagy a tömeg. A csoportos szereplők is mozoghatnak tömeghatást keltve, de ezek a dolgok itt úgy működnek, mintha tényleg elmúlt történelmi korokban és nem a 21. század elején lennénk színházban. Vannak még a ruhák: Papp János

egynéhány látványosabb kreációja híven mutatja, hol járunk az emberiség történetében, más darabjain látszik, hogy legfőbb céljuk a szereplő személy fizikális előnyei-nyelvének vagy hátrányainak kiemelése vagy leplezése; jó ötlet a Falanszter-lakók bukkosakja; de nagy általánosságban a szegénység és a sietség a látszik.

Ami Oberfrank Pál Ádámján látszik, az a színész óriási erőbedobása. Lihege kapaszkodik, hogy Szalma-Lucifernek egyenrangú partnere legyen, de ismerjük el, szinte lehetetlen vállalkozás ez oly esetben, amikor nincs kellően tisztázva: ki ez az Ádám? milyen? mit akar? Éváról szerencsére nincs ennyi kérdés, a fregoliszerben Szabó Gabi profi változékonyasága elég. Az epizód szereplők közül Király Levente mellett Hunyadkúrti István kelt figyelmet minden figurájában, jó Hippiá Juhász Róza, professzionális minden alakban Rácz Tibor, legszebben beszél Ráfael főangyal – Herczeg Zsolt – Dobos Kati hangján.

Sulyok Erzsébet

Programok

MA

A Földudvarban 20.30-tól a Opera Gálaest.

A Százszorszép Gyermekházban 14 órától Téged is vár a Mikka Makka játékár.

A Közéleti Kávéház kertében 18 órától a Garden Lovagi Étteremben (Eko-park) A divat. Vendégek: Bogdy Bea és Körösi Gézáne Szilvia, közreműködnek a TOTAL Divat-show tagjai.

ÁLLANDÓ RENDEZVÉNYEK

A Móra Ferenc Múzeumban: Szent István emlékezete faliszőnyegek; „Boldog századvég”; a Homonnay Fotóműterem munkásságát bemutató kiállítás; Patikátörténeti kiállítás; „Csak egy Földünk van”; természetudományi kiállítás; „avarnak mondták magukat...” régészeti kiállítás; Mai magyar szobrászat, Csongrád megye népművészete, néprajzi kiállítás; Móra-emlékszoba; A múzeum törzsanyagának képei és szobrai. A Kass Galériában Kass János grafikusművész alkotásai láthatóak, valamint Keresztes Dóra és Orosz István tárlata is látogatható. Varga Máttyás színháztörténeti kiállítás a Bécsi körút 11/A szám alatt (hétfőn szünnap!). A Fekete-házban Uralkodók, polgármesterek és szegedi polgárok kiállítás; Varga Máttyás

történelmi képei és kerámiai; Csongrád és Csanád megyék társadalma; valamint a szódásüveg- és gépkiallítás a Bánffy család gyűjteményéből.

A Magyarország és a nagyvilág könyvtáraságaink tükrében kiállítás a Somogyi-könyvtárban látogatható a könyvtár nyitvatartási rendje szerint.

Nánay Szilamér festőművész tájkép kiállítása a Royal Szálló különtermeiben.

A VIII. táblaképfestészeti biennálé kiállítása a Móra Ferenc Múzeum Képtárában, naponta 10–17 óráig.

Novák András festőművész kiállítását a Gulácsy Galériában lehet megtekinteni.

Az Egyházmegyei Kincstár és Múzeum hétfő kivételével 10-től 18 óráig látogatható.

Az Ópusztaszeri Nemzeti Történelmi Emlékparkban Patai László gyűjteményes kiállítása.

Az újszegedi fűvészkert mindennap 10 és 18 óra között tart nyitva.

A Szegedi Vadaspark 9–18 óráig várja a látogatókat.

A Juhász Gyula Művelődési Központban

Gondos Hildegard kiállítása

Munkatársunktól

Dr. Meislné Gondos Hildegard festőművész munkáiból rendeznek kiállítást a Juhász Gyula Művelődési Központban. A művész Németországban telepedett le. Képzőművészeti tanulmányait is folytatta. Kiállítását dr. Dömötör János nyitja meg augusztus 18-án 17 órakor.

Szabadakadémián tanult festészetet. A szegedi egyetem hallgatója volt, amikor 1956-ban elhagyta Magyarországot és ismét Németországban telepedett le. Képzőművészeti tanulmányait is folytatta. Kiállítását dr. Dömötör János nyitja meg augusztus 18-án 17 órakor.

Ferroglobus
ThyssenKrupp
Ferroglobus Kereskedőház
H-6728 Szeged,
Kereskedő köz 3.
Telefon: +36-62-458-486
Telefax: +36-62-458-487
E-mail: info@ferroglobus.hu
Web-lap: www.ferroglobus.hu

DISZKONT
6723 Szeged,
Vásárhelyi P. u. 3-5.
Tel.: 62/469-847.
Nyitva tartás:
h.-p.: 6-17 óráig,
szombat: 6-13 óráig,
vasárnap: 6-10 óráig.

TESCO
6724 Szeged,
Rókusi krt. 42-64.
H-Szo.: 6-22-ig.
Vas.: 7-20-ig.

Coop
ÜZLETLÁNC
COOP SZEGED RT.

AIR PLUS
repülőjegyiroda
Szeged,
Szentháromság u. 31.
Telefon:
62/424-715.

ELEKTROHÁZ
Szeged, Párizsi krt. 8-12. ● Szeged, Rókusi krt. 44.
Telefon: 62/424-705 http://www.elektrohaz.hu
NÁLUNK HITELE VAN!

Élő főutca

A Tisza Szeged főútcaja, szokták mondani, és azóta, hogy cianidgye keveredett a folyó, eléggé néptelen ez a főutca. Azaz néptelen – volt. Mostanában egyre-másra tűnnek föl a partján horgászok. Nemcsak azok, akik régebben fagatták a folyót, vajon mit rejteget – hanem egészen új arckokat is föl lehet fedezni a parton. A cianidzás ráébresztette az embereket: mekkora értékek mellett mennek naponta el meg el, s ezeknek az értékeknek a megléte, sajnos, korántsem magától értetődő.

Hát most nem mennek el az értékek mellett az emberek, aggályosan számon tartják őket. Megállnak, s horgásznak. A cianidmérgezésnek, iszonyatos pusztítása mellett, volt egy előnye: míg korábban, a cianid nem látott folyót mindenki szította, hogy így meg úgy nincs benne hal, meg bezeg régen, amikor a Tiszának egyharmad része volt víz, kétharmad része hal, és így tovább – most viszont, a cianid után, minden egyes, a felszínen karikát vető snecinek gyerekes lelkendezéssel tudnak üríteni az emberek.

S a vízben nem csupán sneci van. A minap délután láttam: a körforgó villantóval kombinált műleges szereléket dobál egy horgász, az úszóház mellett. Néhány apróbb-nagyobb rablás tartította a vizet, inkább apróbb, mint nagyobb: balinok csapkodtak, kishalak után sprintelve, és egy-egy süllőgyanús burványlás is feltűnt, közvetlenül az úszóház sarkánál, ahol elvág a deszkától a sodrás. Szóval, él víz. Na, majd ha lesz egy kis időm, én is kipróbálom a Tiszát. Addig viszont hallom: a keszegek szép jászokait is fognak a tenyérnyi dévérek, karikák mellett. Mi több, bizonyos megközelítésben a törpeharcsa is hal (nem nagyon, de azért mégis). Jobb ma negyvenkilenc törpe, mint holnap egy cianid.

Az emberek ráébredtek: kicsoda pompás dolog, ha a főutca él, mint vízben a hal.

Farkas Csaba

Operagála – Mozarttól Pucciniig

Svéd énekesek a fürdőudvarban

Ma este fél 9-kor a Tisza Lajos körüti fürdőudvarban nagyszabású operagálát rendeznek svéd énekművészek közreműködésével. A Szegedi Szimfonikus Zenekar tagjaiból alakult kamarazenekart egy olasz karmester, Claudio Morbo dirigálja.

Nyolc éve él magyar feleségével Isaszegen Berle Sanford Rosenber amerikai tenorista, akinek operai énekesi karrierje néhány évvel ezelőtt betegsége miatt kettétört. Abba kellett hagynia az éneklést, de a zenétől ezután sem szakadt el, igyekezett hasznosítani azt a tudást, amit mesterétől, a világhírű spanyol tenoristától, Carlo Bergonzitól tanult. Rosenber úr az autentikus bel canto technika átadására vállalkozott,

amikor 1995-ben Stockholmiban kezdett tanítani. Ma már sok növendéke van a svéd fővárosban, közülük ötven jöttek el most Szegedre, hogy a fürdőudvari programsorozatban bemutatkozzanak.

Helena Samuelsson jól ismert a stockholmi zenei életben, koncertek gyakori szólistája, Mimi, Liú és Pamina szerepében operaszínpadon is sikert aratott. A mezzoszoprán Ella Lindström két éve már bemutatkozott Szegeden, amikor Acél Ervin közös mesterkurzust tartott itt Berle Rosenberggel. Jessica Forsell tavaly óta a

stockholmi Royal Opera tagja, sokféle koncertezett már Európában és az USA-ban. Helena Linden kérészt oratórium- és kamarai énekes hazájában, legutóbb Szokolay Várnászában lépett fel a magyar opera svédországi premierjén. A baritonista Fredrik Helgeson 1997-ben Don Giovanni szerepét énekelte hazájában, azóta sokféle hívják. A Szegedi Szimfonikus Zenekar tagjaiból alakult alkalmi kamarazenekart dirigáló Claudio Morbo a milánói zeneakadémián szerzett karmesteri diplomát, jelenleg a torinói zeneakadémia tanára, mellette számos olasz operaház vendégkarmestere. A ma esti gálán az énekesek népszerű Mozart-, Bizet-, Rossini-, Verdi- és Puccini-operaáriakkal lépnek a közönség elé.

H. Zs.

